



ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Λήψη μέτρων για την αποκατάσταση της οικονομικής αδικίας σε βάρος των ορεινών περιοχών οι οποίες με το Πρόγραμμα Καλλικράτη έχασαν διοικητικά τον ορεινό χαρακτήρα τους»

Η Ελλάδα είναι η δεύτερη μετά την Αλβανία πιο ορεινή χώρα των Βαλκανίων: οι ορεινές περιοχές της χώρας μας καταλαμβάνουν το 65% του συνόλου, κατοικούνται από το 10% του πληθυσμού και παρουσιάζουν τη χαμηλότερη πυκνότητα του πληθυσμού και τη μεγαλύτερη πυκνότητα οικισμών σε σχέση με το σύνολο της χώρας.

Οι ορεινές περιοχές παρουσιάζουν ιδιαίτερες κοινωνικές, οικονομικές, πολιτισμικές και περιβαλλοντικές δυσκολίες: αντιμετωπίζουν δυσμενέστερες κλιματολογικές συνθήκες, έχουν προβλήματα μειωμένων υποδομών σε οδικό δίκτυο, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, παιδεία και υγεία.

Όλες αυτές οι δυσκολίες πρέπει να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών. Στην Ελλάδα, ωστόσο, ο ορεινός χώρος για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν συμπεριλήφθηκε στις προτεραιότητες του εθνικού σχεδιασμού. Αντίθετα, οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν ευνοούσαν την αστικοποίηση και άφηναν τις ορεινές περιοχές να παραμένουν προσκολλημένες σε παλαιές οικονομικές και κοινωνικές δομές, επέτρεπαν τη βαθμιαία υποβάθμιση των παλαιότερων υποδομών και δεν ελάμβαναν μέριμνα για τη δημιουργία νέων.

Από τη δεκαετία του 1980 και μετά, οι ελληνικές εθνικές πολιτικές για τον ορεινό χώρο προσαρμόστηκαν ως ένα βαθμό στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ενίσχυσης των μειονεκτικών περιοχών που απειλούνται με μείωση του πληθυσμού. Οι πολιτικές αυτές ασκούνται κατά κύριο λόγο μέσω της ΚΑΠ και των Περιφερειακών Αναπτυξιακών Ταμείων. Ωστόσο οι στόχοι των αναπτυξιακών πολιτικών για τον ορεινό χώρο στη χώρα μας υπονομεύονται από πρόσθετες δυσκολίες που δημιουργούνται από άλλες πολιτικές, με πλέον πρόσφατο παράδειγμα τη διοικητική μεταρρύθμιση του Καλλικράτη.

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτη του 2010, η ορεινότητα της Ελλάδας με τη διοικητική της έκφραση, δηλαδή όπως αντιπροσωπεύεται από τους ορεινούς Δήμους, περιορίστηκε δραστικά, σε βαθμό πλήρους αλλοίωσης.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην τρωηγούμενη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας (Καποδίστριας), υπήρχαν ορεινοί Δήμοι και στους 52 Νομούς της χώρας, γεγονός φυσιολογικό για μια χώρα που το 65% της επικράτειας είναι ορεινό. Με τον Καποδίστρια, για παράδειγμα, στους Νομούς Ηλείας, Αχαΐας και Τρικάλων, πέντε Δήμοι, οι Δήμοι Ανδρίτσαινας, Λαμπεΐας, Καλαβρύτων, Καλαμπάκας και Πύλης, χαρακτηρίζονταν ως ορεινοί. Με τη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας (Καλλικράτης), ωστόσο, μόλις 21 Νομοί (με οριζόντια, μάλιστα, ρύθμιση ορεινών και πεδινών περιοχών) από τους 52 διαθέτουν ορεινούς ΟΤΑ και μόνον 31 Καλλικρατικοί Δήμοι σε εθνικό επίπεδο ορίζονται ως ορεινοί. Με τις συγχωνεύσεις του Σχεδίου Καλλικράτη, οι Νομοί Ηλείας, Αχαΐας και Τρικάλων, όπως και άλλοι Νομοί, δεν έχουν κανέναν ορεινό Δήμο.

Η διοικητική εξάλειψη του ορεινού χαρακτήρα κάποιων περιοχών δεν αλλάζει καθόλου την ορεινή φύση τους, και όσα αυτή συνεπάγεται για τις αυξημένες τοπικές ανάγκες. Η απώλεια όμως του διοικητικού χαρακτηρισμού μιας περιοχής ως ορεινής έχει δυσμενείς συνέπειες γιατί:

Α. Στο βαθμό που η χρηματοδότηση των αναγνωρισμένων ως ορεινών περιοχών υπολογίζεται με υψηλότερους συντελεστές από των μη ορεινών, οδηγεί σε μείωση της χρηματοδότησής τους για λειτουργικές δαπάνες και έργα από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων.

Β. Δεν επιτρέπει στους κατοίκους της που δικαιούνται επιδότηση πετρελαίου θέρμανσης να καλύψουν τις πραγματικές ανάγκες τους, καθώς η επιδότηση που τους δίνεται υπολογίζεται με βάση τις μειωμένες ανάγκες των πεδινών, και άρα με πιο ήπιο κλίμα, περιοχών.

Με δεδομένο ότι ο Υπουργός Εσωτερικών έχει αναγνωρίσει ότι η κατηγοριοποίηση των δήμων βάσει του Προγράμματος Καλλικράτη που χρησιμοποιεί ως μοναδικό του κριτήριο τον πληθυσμό, ενέχει αδικίες και συντελεί ώστε Δήμοι ορεινών περιοχών να λαμβάνουν μικρότερες χρηματοδοτήσεις από αυτές που πραγματικά έχουν ανάγκη ή τους αναλογούν.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Τι μέτρα σκοπεύει να λάβει για τον περιορισμό αυτής της αδικίας σε βάρος των ορεινών περιοχών, για παράδειγμα των πρώην Καποδιστριακών ή ακόμα και προ του προγράμματος Καποδίστρια, ορεινών, τέως Δήμων Ανδρίτσαινας, Λαμπεΐας, Καλαβρύτων, Καλαμπάκας και Πύλης, που με τις συγχωνεύσεις του Προγράμματος Καλλικράτη, έπαψαν να χαρακτηρίζονται ως ορεινοί και με ποιο χρονοδιάγραμμα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μπολαούρας Γεράσιμος

Αθανασίου Αθανάσιος

Αντωνίου Χρήστος

Ειάκη Φωτεινή

Γεωργοπούλου – Σαλτάρη Ευσταθία (Έφη)

Γκιόλας Ιωάννης

Δημαράς Γεώργιος

Δριτσέλη Παναγιώτα

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θελερίτη Μαρία

Θηβαίος Νικόλαος

Ιγγλέζη Αικατερίνη

Καματερός Ηλίας

Καρά Γιουσούφ Αϊχάν

Λιβανίου Ζωή

Μάρδας Δημήτριος

Μεϊκόττουλος Αλέξανδρος

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης

Μορφίδης Κωνσταντίνος

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλωμενάκης Αντώνιος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ντζίμάνης Γεώργιος

Πάντζας Γεώργιος

Παπαϊδόπουλος Αθανάσιος

Παπαϊδόπουλος Νικόλαος

Πρατσόλης Αναστάσιος

Ρίζος Δημήτριος

Ριζούλης Ανδρέας

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σηφάκης Ιωάννης

Σπαρτινός Κωνσταντίνος

Σταματάκη Ελένη

Στογκιννίδης Γρηγόριος

Τζαμακλής Χαρίλαος